

Kültürel Bellek Aktarımı Temelinde Ninnilerin Rolü: “Anneler Ninnileri Biliyor Mu?”

Lullabies’s Role Basic of Transferring Cultural Assets: “Does Mothers Know Lullabies?”

DOI= [10.17556/jef.45789](https://doi.org/10.17556/jef.45789)

Beytullah KARAGÖZ*, Adem İŞCAN**

Özet

Bu araştırmanın temel amacı, sözlü gelenekte önemli bir değeri olan ninnilerin kültür aktarımındaki rolünü ve annelerin dünyasındaki yerini belirlemeye çalışmaktır. Araştırmanın çalışma grubunu, Tokat il merkezinde bulunan bir ilköğretim okulunda çocukları öğrenim görmekte olan toplam 42 katılımcı anne oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme olasılıklı olmayan örnekleme belirleme türlerinden kolay örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından geliştirilen ninni değerlendirme formu kullanılmıştır. Araştırmada doküman analizi ile toplanan veriler frekans analizi, betimsel analiz kullanılarak çözümlenmiştir. Genel tarama modelinin benimsendiği bu araştırmada, yapılan alanyazın taraması ile ninnilerin çocuğun eğitimi ve kültür aktarımında önemli bir etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ninnilerin anneler tarafından yeterli düzeyde tanınıp kullanılmadığı, görsel/ışitsel kitle iletişim araçlarında sunumu yapılan ninnilerin daha tanınır/bilinir olduğu saptanmıştır.

Anahtar Sözcük:Kültür aktarımı, ninni, anne, ninni bilme

Abstract

The main purpose of this survey is try to determine lullabies’ roles for transferring cultural assets and mothers’ world which are important for oral culture. The study group of the survey consists of 42 participant mothers who are receiving education children in a primary school located in Tokat province center. The sampling of the research was determined by using the “easy sampling method” among the non-probable sampling determination types. In the research as data collection tool was used the lullaby evaluation form developed by the researcher. Data collected by document analysis in the research were analyzed using frequency analysis, descriptive analysis. In this research, which adopts the general screening model, it was concluded through review of literature that lullabies has a important

* Yrd.Doç.Dr. Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler ve Türkçe Eğitimi Bölümü, beytullah.karagoz@gop.edu.tr

** Doç.Dr. Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler ve Türkçe Eğitimi Bölümü, adem.iscan@gop.edu.tr

impact on children's education and culture transmission. It has been determined that lullabies are not known and used adequately, lullabies presented in audiovisual mass media are more known.

Keywords: Culture transmission, lullaby, mother, lullaby knowing

Giriş

Kültür; dili, mûsıkiyi, mimâriyi, dağı, taşı her şeyden önce insanı işlemek, bunları ulaşabilecekleri en yüksek, en güzel, en ince noktaya kadar ulaştırmaktır. Kültür bireylerin inaçlarını, ifade sembollerini duygularını ve değer yargılarını tanımladığı bir çerçevedir. Kültür, geçmişten edinilen, geleceğe aktarılan bir olgular, algılar bütünü olmasının yanı sıra geliştirilebilen, değiştirilebilen ve dönüştürülebilen bir yapıya sahiptir. Bu açıdan kültür; 1- kalıcı olan ve korunan 2- geliştirilen ve korunan 3- geride bırakılan ve vazgeçilmiş olarak üç farklı yaklaşımla ele alınabilir (Kaplan, 1976; Geertz, 1957; Gunnestad, 2006'dan akt. Şahin, 2013). İnsanoğlu hayatta kalmak, beslenmek, barınmak, soyunu devam ettirmek, eğlenmek, üzölmek vb. birçok davranışı zaman içinde edindiğı kültürel aktarımlarla öğrenmiştir. Bu kültürel aktarımların çağlar ilerledikçe şekli, boyutu, içeriğı, anlamı değişse de tarihsel köklerden gelen geleneksel kültürel öğretilerin/aktarımların çok daha özel ve büyük bir anlamı vardır. Bir topluma ait geriye dönük bir kültürel bellek haritası çıkartmaya çalıştığımızda geleneksel dediğimiz, kökleri geçmişle doğrudan ilişkili alanları taramak en doğru verileri bize sağlayacaktır. Bu sebeple de kültürel belleğin en iyi depolandığı alanlar geleneksel kültür olarak isimlendirebileceğimiz alanlar ve bunların alt başlıkları olabilir (Özdek, 2012).

Toplumları bir arada tutan ve yaşatan o toplumun kendine ait kültürüdür. Sahip oldukları kültürü korumak ve gelecek nesillere aktarmakla yükümlü olan toplumlar hem şimdiyi hem de geleceğı ruh birliğine sahip bir sosyal birliktelik içinde gerçekleştirmeye çalışırlar. 'Ot kök üstünde biter.' atasözünde vurgulandığı üzere toplumlar kendi kültürel yapı ve kökleriyle hayata tutunurlar ve bu geçmişleri üzerinde olgunlaşırlar. Bu düşünceden uzaklaşan toplumlar ise ya bozulmuş ya dağılmış ya da tamamen yok olmuşlardır (Büyükyıldız, 2009).

Millet olmanın, temel şartları arasında ilk sıralarda millî kültür, halk kültürü, kültürel miras ve bunları gelecek nesillere taşıyacak olan dil gelmektedir. Millî varlığın yok olması ile aynı anlama gelen "onaylama" davranışı söz konusu olamayacağına göre millî varlığın

devamı için tek seçeneğin direnmek, kültürü, halk kültürünü, dili, genel anlamda kültürel mirası korumak, bu konuda bir bilinç oluşturmak olduğu açıktır (Kolaç, 2010).

Teknolojinin baş döndürücü bir hızla değişip gelişmesi insan ilişkilerini karmaşıklştırmış, insanoğlunu büsbütün kendisinden uzaklaştırmıştır. Bu çağda milletlerin kendi kalabilmesi, kök değerlerini ve kültürel kimliğini koruyarak yarınlara taşıyabilmesi, yeni kuşaklara aşılayabilmesi oldukça güç bir hâl almaktadır. Küresel bir köye dönüşen dünyada bilgi hareketliliğinin artması, popüler kültür araçlarının öncelendiği tüketim odaklı bir dünya tasarımının yerleşiklik kazanması geleneksel olanın niteliğini etkilemektedir. Kimlik odaklı vurgulamalarda yaşanan sapmalar kimlik ve aidiyet unsurlarını erozyona uğraticı bir sonuç ortaya çıkarmaktadır.

Öz kimliğini ve karakteristik kodlarını bilerek kişiliğinde meczetmeyi başaramış kuşaklar ülkelerinin geleceği adına büyük önem taşırlar. Duygu ve düşünce boyutuyla bilinçli yetiştirilmiş bireyler her şeyin değişip yozlaştığı, toplumsal çöküntülerin derinlik kazandığı modern zamanlarda ulusal kaynaklardan beslenerek öz yapısını korumayı başarabilirler. Bu kaynaklar aracılığıyla geleneklerini bireysel bellekten toplumsal belleğe kaydeder, geleceğe ulaştırırlar.

Türk dilinin kendilik değerleri ve varlık alanını en geniş anlamıyla içeren ve içselleştiren türkû, masal, destan, halk hikâyesi, mâni, ninni ve bilmece, gibi edebî türler, Türk milletinin en önemli bellek mekânlarıdır. Bu kültürel bellek mekânları, "hem sosyal hem de zaman boyutta birleştirici ve bağlayıcıdır. Ortak deneyim, beklenti ve eylem mekânları da "sembolik anlam dünyası" yaratarak, birleştirici ve bağlayıcı gücüyle güven ve dayanak imkânı sağlayarak insanları birbirine bağlar." (Assmann, 2001'den akt. Şahin, 2013). Anılan yönde ninni, belleğin aktarımında önemli bir taşıyıcı olarak değerlendirilebilir.

Ninniler ve özellikleri

Ninni türüne ait çok çeşitli tanımlar mevcuttur. Bu doğrultuda Çelebioğlu ninniye, "En az iki-üç aylıkken üç-dört yaşına kadar anenin çocuğuna, onu kucağında, ayağında veya beşikte sallayarak daha çabuk ve kolay uyutmak için yahut ağlamasını susturmak için hususi bir beste ile söylediği ve o andaki halet-i rûhiyesini yansıtır mahiyette, umumiyetle mani türünde bir dörtlükten meydana gelen bir

çeşit türkü”(Çelebioğlu,1982); Mustafa Ruhi Şirin (1990) “annenin bebeğine mırıldanmaya başladığı ilk nağmeli söz”; (Alptekin,1990) “ağlayan çocuğu susturmak veya uyku saati gelen çocuğu uyutmak için anne kucağında, dizinde veya beşikte söylenen ezgi” biçiminde adlandırır. Bu tanımlardan yola çıkarak ninni, “çocuğun ağlamasını yatıştırıp onu uyutmak için bakım sorumluluğunu üstlenen kişi tarafından söylenen, içeriğinde yaşanmışlık deneyimleri bulunduran, ezgili, ritmik müzikal yapılar” olarak nitelenebilir.

Sözlü kültür geleneğinde önemli bir yer tutan ninniler, kültürel belleğin geleceğe taşınmasında etkili bir araçtır. Ninniler devrin ege-men anlayışını, toplumsal algıyı, gelenek-görenekleri, toplumun dayandığı düzeni geleceğe ulaştırır. Annesinin büyülü sesiyle buluşan çocuk, toplumun kültürel temellerini kavramış olur. Çocuğun çevresini daha yeni algılamaya başladığı bir ortamda musikin o büyülü havasını kulaklarında hissetmesi, hayatın ilk dönemlerinde beslenmesi kadar önemli olan uykuya, sözün musikiye dönüşmüş hali ile dalması, onun ruh ve fiziki sağlığı açısından çok büyük önem arz etmektedir (Ungan, 2009). Pertev Naili Boratav sözlü geleneğin edebî türleri arasındaki ilişkileri ortaya koymaya çalıştığı ‘Zaman Zaman İçinde’ başlıklı eserinde “ninni [nin] çocuğa ana dilinin bir işçi elindeki alet gibi nasıl kullanıldığını ilk öğreten, ona bu dilin türlü hünerlerini, kıvraklığını, zenginliğini, inceliğini ilk gösteren, kişiye kendi dilini konuşmayanlardan uzaklaştırıcı, onu konuşanlara yakınlaştıracı duygu [aşısı]” yapan türler arasında olduğunu öne sürer (Boratav, 1988).

Ninniler gelenekselliğin başat olduğu ulusal kültürün damıtılmış edebî türlerindendir. Geleneğin işlevselleşmesi ve ulusal benliği besleyip geliştirmesi yolunda ninnilerin ayrıcalıklı bir konumu söz konusudur. Anılan konum kültürel gelişimdeki kritik rolünden, geleneksel yaşamın yön verici belirleyenleri içerisinde bulunmasından kaynaklanır. Gerçekten de edebî metinler gözden geçirilirse birincil amacı eğitim olmayan metinlerin yapılarında dolaylı ya da dolaysız bir ileti içerdiğini görmek zor değildir (Yılmaz, 2016). Anneler deneyimlerle oluşmuş bilgiyi annelik duygusuyla harmanlayarak çocukta anlamlı öğrenmeler gerçekleştirir. Sözün büyülü evreni geçmişle bugün arasındaki bağın kurulmasına yardımcı olurken anne ile çocuk arasındaki sevgiyi, bağlılığı perçinler; duygu, düşünce bilinçlenmesini gerçekleştirir. Ninniler aracılığıyla tarihsel süreçler bellekte yeniden

canlandırılır ve ortak geçmişin bağlayıcı yönü vurgulanır. Söz konusu çabalar çocuğun yaşamı anlama, tanıma ve keşfetme isteğini destekler. Çocuk dilsel estetik bir uyaran olan ninninin tanıklığında kimliğini oluşturur; varlığını geleceğe taşır.

Ninniler sesin musikisine dayanan ezgili yapısı ile aynı zamanda anadilin toprağında kök salmayı kolaylaştırma, Türkçenin zengin anlatım olanaklarıyla buluşturma işlevini de öngörür. İnsanlığın kültürel/tarihsel geçmişi toprağın altında saklı olduğu ölçüde, ninnilerin satır aralarında keşfedilmeyi beklemektedir. Dil sevgisi ve bilincinin uyandırılmasında, kültür ve tarihi birikimlere hayat vermede, yaşama ilişkin doğruları aktarmada ninnilerin önemli payı bulunur.

Çocuk eğitiminde ninnilerin yeri

Ninni, özellikle çocuğu uyutmak için tekrarlanan bir formül kullanılarak tasarlanmış vokal bir müzik parçasıdır. Genellikle bir kadın tarafından seslendirilen ninnilerde kadın, sesini kullanarak çocukla doğrudan ve yoğun samimi bir şekilde iletişim kurar (Grove Dictionary of Music, akt. Baker & Mackinley, 2006). Ninni aracılığıyla yeni öğrenmelerin oluşumuna zemin hazırlanır. Ninnilerin (dilsel, bilişsel, devinişsel, sosyal-duygusal) gelişim alanları açısından önemi şunlardır:

- “Dilin adeta ilk boğumlama çalışmalarının içinde anne sevgisi bulunan bir ezgiyle bebeğin kulağına girmeye başlaması, dil öğretiminin ilk basamağını oluştur[ur]”. (Yalçın ve Aytaş, 2005).
- Ninniler çocukların annenin dilinden sözlü kültüre ve edebiyata tanışıklık kazanmasını, duyu algılarının uyarılmasını sağlar.
- Ninniler anne ile çocuk arasında olumlu duygusal bağ kurulmasına aracılık ederek doğal bir öğrenme gereci olur.
- Ninniler kişilik yapısının temellerinin atılmasında, bireysel ve toplumsal gereksinimlerin karşılanmasında dilsel/işitsel uyaran işlevi yüklenir.
- Çocuk ninniler aracılığıyla anadilinin söz varlığını tanır; insanı, doğayı ve evreni anlamlandırır.
- Erken çocukluk dönemindeki çocuklar ninnilerle eğitilmekte, bireysel gelişimin ilk evrelerinden itibaren yaşamın bilgisiyle

donatılır. İnce duyarlılık ürünleri ninnilerle dil ve sanat eğitimi gerçekleştirilerek “model insan” yetiştirmenin yolu açılmaktadır.

- Çocuğun dilsel bellek gücünü artırır ve pratik bir dil kazandırır (Kabadayı, 2009).
- Çocuklara “kulak için [olan] “işitsel sanatlar” şiir, müzik ve söz sanatları [nı]” (Bozkurt, 1992) duyumsatmak, ulusal kültürün alımlayıcısı olarak ilk estetik deneyimleri yaşatmak yönünden önemlidir. Çocuğun kültüre yönelik aitlik duygusu anılan estetik deneyimle biçimlenir.

Bu araştırma insanın doğumundan itibaren yaşamının içerisinde yer alan çocuğun estetiğe ilişkin bir bilince erişmesini, sözün ezgiyle örülmüş büyüdü dünyasıyla tanışmasını sağlayan ninnilerin anadili becerilerinin gelişiminde ve çocuk eğitimindeki yerine işaret etmesi; çocukların ilk öğretmeni olan annelerin bu konudaki yeterliliklerini saptamaya, bunların davranışa dönüşüp dönüşmediğini incelemeye çalışması açısından alanyazında gerçekleştirilen ilk çalışma olma özelliği taşımaktadır.

Alanyazın incelendiğinde ninnilerle ilgili çalışmaların olduğu ancak kültürel bellek aktarımı ve annelerin ninnileri bilmeleriyle ilgili çalışmaların olmadığı gözlenmektedir. Firdevs Güneş (2010) ninnilerin çocukların dil ve zihinsel gelişimine etkisini ele aldığı çalışmada ninnilerin çocukların dil, zihinsel, duygusal, sosyal ve bedensel gelişimlerine katkısı olduğunu bildirir. Bu bağlamda ulusal kültürün izlerini taşıyan ninnilere önem verilmesi, anne adaylarının doğum öncesinden başlamak koşuluyla bir ninni eğitimi programına alınmaları, yeni doğan bebekler için ninni kaset ve CD’leri hazırlanması, bunların ninni bilmeyen annelere ve bakıcılara verilmesi önerisinde bulunur. Dil ve zihin becerileri gelişmiş, düşünen, anlayan, sorgulayan ve sorun çözen bireyler yetiştirilmesinin ancak bu yolla oluşturulabileceğini anımsatır.

Kurtuluş (2010) “Ninnilerde “Kadın Sorunu”na Bakış” adlı araştırmasında ninnileri “kadın edebiyatı”nın anonim metinleri olarak sayar. Bu savı desteklemek için seçilmiş ninni metinlerini feminizm bağlamında değerlendirir. Ayşe Duygu Yavuz (2010) Tekirdağ yöresine ait bir ninni örneğinden hareketle dilbilimsel pencereden bir

değerlendirme gerçekleştirmiştir. Eroğlu (2010), 1889-1966 tarihleri arasında yaşamış olan Habibzâde Ahmet Kemal'in kahramanlık temalı ninni şiirlerini incelemiştir. Çalışmanın sonucunda Ahmet Kemal'in ninni ve ninni şiirlerini yeni nesle milli mefkûreyi aktarma noktasında son derece önemli bir araç olarak gördüğü bulgusuna ulaşılmıştır. Aka (2010) tarafından gerçekleştirilen bir çalışmada, ninnileri psikanalitik yaklaşımla okuma denemesi yapılır. Aka, aynı konu etrafında söylenildiği düşünülen ninnilerine gerçekte birbirinden ayrı noktalara değindiğini vurgular. Bu sonuçtan hareketle ninnilerin, baskı altına alınan türlü duyguların bilinç düzeyinde tekrar ortaya çıkmasını sağlayan birer araç oldukları sonucuna ulaşır. Emine Kırıcı Uğurlu (2014) çalışmasında ninnileri kültürel bellek aktarımı çerçevesinden incelemeye alır.

Coşkun'un (2013), "Türk Ninnilerine İşlevsel Yaklaşım" başlıklı çalışmasının sonucunda ninnilerin kültürel değerlerimizin korunup aktarılması bağlamında okul öncesi çocuk eğitiminde mutlaka kullanılması gerektiği, öte yandan "anne-çocuk" ve "anne-toplum" ilişkisinin belirlenmesinde araştırmacılara yardımcı olacağı tespit edilmiştir. Coşkun (2013) ayrıca ninniler konusunda şu önerilerde bulunmuştur: Ninnilerin günümüz sosyo-kültürel hayattaki değişimlerden olumsuz yönde etkilendiği, özellikle kırsal çevrelerde yaşatılmakla birlikte şehir merkezlerinde, günlük yaşamın yoğunluğu ya da çeşitli nedenlerden dolayı yavaş yavaş kaybolma noktasına geldiği bilinen bir gerçektir. Ancak ninnilerin "çocuk-aile-toplum" üzerindeki söz konusu olumlu etkileri göz önünde bulundurulduğunda, bu ürünlerin mutlaka korunup yaşatılması, hatta halkımızın bu konuda gerek eğitim-öğretim kurumlarında gerekse kitle iletişim araçları yoluyla bilinçlendirilerek çocuklara ninni söylemelerinin öneminin vurgulanması gerekmektedir.

Ninnilerle ilgili olarak YÖK Ulusal Tez merkezinde yedi adet Yüksek Lisans ve dört adet Doktora tezi kayıtlıdır. Gökalp (2002) ve Kılıç (2007) Türk dünyası sözlü edebiyatında ninnilerin konumunu ortaya koyar. Farsakoğlu (2006), ninnilerde İslami motiflerin izini sürer. Cihangir (2009) okul öncesi dönem çocuklarının ninni, tekerleme ve masallar aracılığıyla Türkçe dil becerilerini kazanmaları konusunu araştırır. İlgün (2015) tezinde, yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde telaffuz becerisini geliştirmeye yönelik olarak ninnilerin kullanım durumlarını saptamaya çalışır. İlgün, tezinde ninni ve teker-

lemeler ile yabancı dil öğretiminin ana unsurlarından olan konuşma ve telaffuz becerisinin yakın bir ilişkisi olduğu belirtir.

Alanyazında gerçekleştirilen bu araştırmalar, çoğunlukla toplumsal aklın süzgecinden geçmiş olgu ve olaylar ile bireylerin kişisel deneyimlerini referans alan sözlü kültür ürünlerinden ninnilere ilişkin betimsel nitelikli çalışmalardır. Alanyazın bu yönüyle incelendiğinde insanoğlunun ilk öğretmeni olan ve ninnileri onun dilinden dinlediği annelerin ninnilerle olan ilişkisini belirlemeyi amaçlayan bir çalışma bulunmamaktadır. Bu araştırmanın, alanyazın taraması sonucunda, ülkemizde sınırlı sayıda araştırılan “ninnilerin yaşama yansıması-kişisel pratiklik kazanması” alanında inceleme yapmasıyla, ninni bilme düzeyiyle yaş değişkeni arasındaki ilişkilere açıklık getirmesiyle, ninnileri bilme düzeyi ile eğitim düzeyi arasındaki ilişkiyi yansıtmasıyla çalışmanın alanyazındaki boşluğun giderilmesine önemli bir katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Bu çalışma, sözlü kültür geleneğinin önemli bileşenlerinden ninnilerin anneler tarafından hangi ölçüde bilinip bilinmediğini incelemek amacıyla yapılmıştır. Bu bağlamda cevabı aranacak sorular şunlardır:

1. Annelerin bildikleri ninni sayıları, nasıl bir dağılım göstermektedir?
2. Annelerin en çok bildiği ninniler hangileridir?
3. Bilinmeyen veya en az bilinen ninniler hangileridir?
4. Annelerin ninni bilme oranı yaş değişkenine göre farklılık göstermekte midir?
5. Annelerin ninni bilme oranı eğitim durumu değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Araştırma modeli

Nitel araştırma paradigmasına dayanan bu araştırma, genel tarama modelindedir. Yapılan araştırma ile ulusal kültür unsurları arasında yer alan ninnilerin, Tokat ili örneğinde bugünün anneleri tarafından bilinme durumlarının ortaya konulmasına çalışılmıştır. Bu nedenle araştırma betimsel bir nitelik taşımaktadır.

Çalışma grubu

Araştırmada örneklem, olasılıklı olmayan örnekleme belirleme türlerinden kolay örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, Tokat il merkezinde buluna bir ilköğretim okulda çocukları anasınıfında öğrenim görmekte olan toplam 50 anne veli oluşturmaktadır. Katılımcı annelerin demografik dağılımı 25-50 yaş aralığında değişmektedir. Katılımcıların 29'u temel eğitim, 9'u ortaöğretim, 12'si yükseköğretim mezunudur.

İşlem

Araştırmanın kavramsal bağlamını belirlemek ve alanda öne çıkmış çalışmaları saptamak için literatür taraması yapılmıştır. Taramada ninni türüyle ilgili çalışmalar okunmuş, alanda öne çıkan eserler tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu bulgular izlenerek, araştırma Amil Çelebioğlu'nun "Türk Ninni Hazinesi" ile Necati Demir'in "Ninniler" adlı tanınmış eserlerinde yer alan canlı bir sözlü kültür varlığına sahip Tokat yöresinden derlenmiş ninnilerle sınırlandırma yoluna gidilmiştir. Bu kapsamda yarı yapılandırılmış "Ninni Değerlendirme Formu" hazırlanmıştır. Form 80 adet ninni içermektedir. Formdaki ninnilerin sayısal verilere dönüştürülebilmesi için kapalı uçlu "Evet" ve "Hayır" seçenekli yapıda olmasına dikkat edilmiştir. Hazırlanan form araştırmacılar dışında üçü Türkçe Eğitimi, biri de Ölçme Değerlendirme alanında doktoralı dört uzman tarafından biçim ve içerik, farklı anlamlara gelebilecek unsurlara sahip olup olmama yönünden incelenmiştir. Uzman görüş ve önerileri doğrultusunda "Ninni Değerlendirme Formu" araştırma için uygun duruma getirilmiştir. Sözlü kültür hazinesi ninnilerin bugünkü bilinme durumlarını ortaya koymak üzere, katılımcılara çalışma için belirtilen okulda "Ninni Değerlendirme Formu" sunulmuştur.

Katılımcı annelere Tokat yöresi ninnilerini içeren "Ninni Değerlendirme Formu" dağıtılmış, katılımcılardan ninnileri bilip/bilmeme durumlarını göz önünde tutarak Evet (), Hayır () seçeneklerinden birini işaretlemeleri beklenmiştir. Katılımcı sayısı kadar çoğaltılan formların tamamı araştırmacılar tarafından dağıtılıp toplanmıştır. Aynı zamanda okulda öğrenci velileriyle kısa süreli bir bilgilendirme toplantısı gerçekleştirilerek form hakkında gerekli açıklamalar yapılmıştır. Hazırlanan 50 ninni formundan 42'si geri dönmüştür. Formlardan 8 âdeti geri dönmediği için işleme konulamamıştır.

Verilerin analizi

Araştırmada verilerin analizi için SPSS 16.0 paket programı kullanılmıştır. Araştırmanın genel amacı çerçevesinde cevapları aranan alt problemlere yönelik formlar ile toplanan verilerin gerekli istatistiksel çözümleri için (f) frekans ve (%) yüzde; bağımsız değişkenler arasındaki farklılıkların saptanması için ise ki-kare analizlerinden yararlanılmıştır. Sayısal veriler tablolar haline getirilip yorumlanmıştır. Bağımsız değişkenler arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı $\alpha=.05$ düzeyinde test edilmiştir. Ninniler numaralandırılarak kodlanmış, kodlanan ninniler çalışmanın ek bölümünde verilmiştir.

Bulgular

1. Probleme ilişkin bulgular ve yorum

Tablo 1. Annelerin Bildikleri Ninni Sayıları Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?

		f	%
Ninni Sayısı	1-15 n.	14	33.3
	16-30 n.	16	38.2
	31 ve üz.	12	28.5
TOPLAM		42	100

Tablo 1’de annelerin bildikleri ninni sayılarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Tablo 1 incelendiğinde, araştırmaya katılan 14 annenin 1-15 ninni arasında ninni bildiği, bu sayının % 33,3’lük bir orana karşılık geldiği; 16 katılımcı annenin 16-30 arasında ninni bildiği bu sayının %38,2’lik bir oranı karşıladığı; 12 katılımcının 31 ve üzeri ninni bildiği bu sayının %28,5’lik bir yüzdeye karşılık geldiği dikkati çekmektedir. Tablodaki bulgulara göre katılımcıların çoğunluğunun 16-30 arası ninni bildiği saptaması yapılabilir.

2. Probleme ilişkin bulgular ve yorum

Tablo 2. Annelerin En Çok Bildiği Ninniler Hangileridir?

Ninni Adı	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
“3 numaralı ninni”	36	85,7	6	14,3	42	100
“25 numaralı ninni”	35	83,3	7	16,7	42	100
“54 numaralı ninni”	34	81	8	19	42	100
“15 numaralı ninni”	33	78,6	9	21,4	42	100

İkinci probleme ilişkin bulgular Tablo 2’te verilmiştir. Tablo 2 gözden geçirildiğinde, araştırmada yararlanılan 80 ninni arasında (3/15/25/54 nolu ninniler) ninnilerin kayda değer oranda bilindiğini belirlemesi yapılabilir. Bu sıralama uyarınca, en çok bilinen ninninin % 85,7 ile “Huuhuuuu Allah/ Uyur da büyür inşallah/ Huuhuuuu Allah/ Hak yoluna durur inşallah/ Eeeeeeeee...” ninnisi olduğu görülür. İkinci sırada % 83,3 oranıyla “Uyusun da büyüsün ninni/ Tıpış tıpış yürüsün ninni/ Askere gitsin ninni/ Ninni bebem ninni” adlı ninni gelmektedir. Anılan ninniye % 81 ile “Dandini dandini dastana/ Danalar girmiş bostana/ Kov bostancı danayı/ Yemesin lahanayı” ninnisi takip etmektedir. % 78,6 ile “Ninni yavrum ninni ninni/ Ninni oğlum ninni ninni/ Ninni kızım ninni ninni/ Eeeeeeeee...” ninnisi son sırada yer alır. Söz konusu ninnilere kitle iletişim araçlarında yapılan güçlü vurgu ve referans, bunların işitsel ve görsel bağlamda yaygınlık kazanmış oluşu, bu tabloya bir açıklama getirebilir.

3. Probleme ilişkin bulgular ve yorum

Tablo 3. Bilinmeyen Ve En Az Bilinen Ninniler Hangileridir?

Ninni Adı	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
“27 numaralı ninni”	2	95,2	40	4,8	42	100
“28 numaralı ninni”	2	95,2	40	4,8	42	100
“37 numaralı ninni”	3	92,9	39	7,1	42	100
“50 numaralı ninni”	3	92,9	39	7,1	42	100
“57 numaralı ninni”	4	90,5	38	9,5	42	100
“68 numaralı ninni”	5	88,1	37	7,9	42	100
“70 numaralı ninni”	6	85,7	36	14,3	42	100

Tablo 3’teki ilgili bulgular incelendiğinde araştırmada kullanılan 80 ninni içerisinde katılımcılar tarafından hiç bilinmeyen ninni olmadığını, 7’sinin ise (27/28/37/50/57/68/70 nolu ninniler) katılımcılar tarafından çok az bilindiğini saptamak mümkündür. Katılımcıların her ninniye sınırlı sayıda da olsa biliyor/tanıyor oluşu dikkat çekicidir. Anılan bulgu, “toplumsal devamlılık” bakımından olumlu bir gösterge olarak yorumlanabilir. Söz konusu ninniler araştırmanın ek kısmında verilmiştir.

4. Probleme ilişkin bulgular ve yorum

Tablo 4. Annelerin Ninni Bilme Oranı Yaş Değişkenine Göre Farklılık Göstermekte Midir?

Yaş	1-15 ninni		16-30 ninni		31 ve üzeri		
	f	%	f	%	f	%	%
20-35 yaş	9	39.1	7	30.4	7	30.4	100
36-50 yaş	5	26,3	9	47.4	5	26.3	100
TOPLAM							100

Tablo 4’te görüldüğü üzere, 20-35 yaş grubundaki katılımcı annelerin % 54,8, 36-50 yaş aralığındaki katılımcı annelerin % 45,2 oranında bir dağılım gösterdikleri saptanmıştır. Bu bulgu

gözetildiğinde, katılımcı genç anne grubunun, orta yaşlı katılımcı gruba göre daha fazla ninni bildikleri değerlendirilebilir. Ninni bilme oranları ile yaş değişkenleri arasındaki ilişki incelendiğinde 10.ninni [λ^2 (2)=10,248, $p=0.06$], 28. ninni [λ^2 (2)=8,097, $p=0.17$], 35. ninni [λ^2 (2)=7,067, $p=0.29$], 59. ninni [λ^2 (2)=6,408, $p=0.41$], ninnilerinin anlamlı düzeyde daha sık bilindiği görülmektedir. Bu kapsamda 25. ninninin 20-35 yaş aralığındaki grupta; 39. ninninin ise 36-50 yaş aralığındaki grupta anlamlı düzeyde yüksek bilinirliğe sahip olduğu görülmüştür.

5. Probleme ilişkin bulgular ve yorum

Tablo 5. Annelerin Ninni Bilme Oranı Eğitim Durumu Değişkenine Göre Farklılık Göstermekte Midir?

	1-15 ninni		16-30 ninni		31 ve üzeri		
	f	%	f	%	f	%	%
Temel eğitim	7	33,3	9	42,9	5	23.8	100
Orta öğretim	4	44,4	3	33.3	2	22.2	100
Yükseköğretim	3	25,0	4	33.3	5	41.7	100
TOPLAM							100

Tablo 5’te annelerin eğitim durumlarına ilişkin sonuçlara yer verilmiştir. Tablo 5’e bakıldığında eğitim mezunu katılımcı 21 annenin ninni bilme sayısı 1-15 ninni ($f=7$), 16-30 ninni ($f=9$), 31 ve üzeri ninni ($f=5$) olduğu görülmüştür. Temel eğitimden mezun katılımcıların ninni bilme oranlarının %42,9 ile 16-30 ninni arasında yoğunlaştığı ifade edilebilir. Ortaöğretim mezunu 9 katılımcının 1-15 ninni ($f=4$), 16-30 ninni ($f=3$), 31 ve üzeri ninni ($f=2$) bildikleri saptanmıştır. Ortaöğretim mezunlarının ninni bilme yoğunluğun %44,4 ile 1-15 ninni arasında yer aldığı vurgulanabilir. Yüksek öğretimden mezun annelerin 1-15 ninni ($f=3$), 16-30 ninni ($f=4$), 31 ve üzeri ninni ($f=5$) bildikleri bulgulanmıştır. Bu bulguya göre, yüksek öğretim mezunu katılımcıların ninni bilme yoğunluğun % 41,7 ile 31 ve üzeri olduğu değerlendirilmesine ulaşılabilir. Çalışmanın bulgularından hareketle, temel eğitim mezunu katılımcı annelerin ortaöğretim ve yüksek öğretim mezunu annelere kıyasla ninni bilme oranının daha fazla olduğu görüşünü paylaşmak mümkündür.

Annelerin ninni bilme oranları ile eğitim durumu değişkenleri arasındaki ilişki incelendiğinde 10. ninni [$\chi^2 (2)=10,248, p=0.06$], 28. Ninni [$\chi^2 (2)=8,097, p=0.17$], 35. Ninni [$\chi^2 (2)=7,067, p=0.29$], 59. Ninni [$\chi^2 (2)=6,408, p=0.41$], bu ninnilerin frekans dağılımı itibarıyla anlamlı farklılıklar taşıdığını belirtmek gerekir. Bu kapsamda 35. Ninninin temel eğitim mezunu katılımcılarda anlamlı düzeyde yüksek bilinirliğe sahip olduğu görülmüştür.

Sonuç ve Tartışma

Temelde ulusal kültürün estetik, işitsel/duyumsal boyutunu temsil eden anonim halk ürünlerinden ninninin annelerin yaşamındaki yerini belirleme amacı taşıyan bu araştırmada ortaya konulan sonuçları şunlardır:

- Dil, ulus varlığının yansıtıcı gibidir, onu oluşturan öğelerin başında gelir. Bireylerin kişiliğine damgasını vuran da onun ana dilidir (Özdemir, 1977). Çocuk, dünyaya gözlerini ilk açtığında ana dilinin soluşunu duyumsar. İnsan ve yaşam gerçekliğini anlamaya dayalı bir çaba içerisine girer. Benliğini, duygu ve düşünce evrenini ana dilinin olanaklarını işe koşarak özümser. Sözlü gelenekle etkileşimde bulunarak toplumsal ve kültürel kodlarını çözer. “Dil gelişimi büyükleri taklitte geliştiği için, bireyde dil gelişimi onun sesleri duymasına ve algılamasına bağlıdır. Çünkü dil bir anlatım ve çevreye uyum aracı olarak algılanmıştır” (Ungan, 2009). Bu perspektif gereği, geleneksel kültür ürünleri arasında öne çıkan ilk tür, ninnidir. Yapılan bu araştırma ile katılımcı gruptaki her bir annenin ninnilerle ilişkili olduğu fakat söz konusu ilişkinin farklı düzeylerde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Türkmen ve Arslan (2016) gerçekleştirdikleri araştırmada annelerin %44,8’i ninni seçimi ve yararları konusunda eğitim almak istediklerini belirtmiştir. Annelerin ninnileri yararlı gördüklerini ancak ninniler ile ilgili bilgilerini yetersiz buldukları saptamıştır. Anılan bulgu araştırmamızın sonucuyla örtüşmektedir.
- Annelerin en çok 16-30 adet ninni bildikleri sonucu elde edilmiştir. Araştırmaya katılan anne velilerin, en çok 16-30 adet

ninni bildiği görülmüştür. Çalışmada katılımcıların yaklaşık %75'inin 1-30 arasında ninni bildikleri saptanmıştır. Çağımızda sözlü kültürün gücünü yitirmeye başladığı, görsel kültür evreninin kişisel ve toplumsal dönüşümlere yol açtığı gerçekliğine bağlı olarak sözlü gelenekte gözle görülür bir gerilemenin olması kaçınılmazdır. Tokat'ta yaşamını sürdüren farklı toplumsal tabakalara mensup anneler üzerinde gerçekleştirilen bu araştırmanın sonuçları da anılan durumu teyit eder niteliktedir. Ninniler kapsamında ortaya konulan kayıtlandırma başarısının, görsel kültürle yoğun bir etkileşimi olan günümüz insanına ninnileri tanıtip aktarmada aynı ölçüde yakalandığını söylemek mümkün görünmemektedir.

- Katılımcı anneler, görsel ve işitsel medyada tanınırlık kazanmış ninnileri diğer ninnilere göre daha çok bilmektedirler. Katılımcıların adı geçen ninnileri diğerlerine göre daha fazla sayıda bilmesini sağlayan gerekçe, sözü edilen ninnileri televizyon, radyo, internet vb. ortamlarda diğer ninnilere göre daha çok işitiyor olmaları olabilir. Çalışmanın bu bulgusu Cansız'ın (2010) "elektronik kültür ortamında ninniler, büyük oranda türkü ya da popüler şarkı hâline gelmiştir. Televizyonda, radyoda, cd de bulunan bu şarkı ve türküler yazılı kültür ortamında icrası zayıflayan geleneksel ninnilerin, yeniden anneye hatırlatışı şeklinde dolaylı bir görev yüklenmiş durumdadırlar." saptamasını desteklemektedir.
- Araştırmadan elde edilen diğer bir dikkat çekici bulgu ise, araştırmada kullanılan 80 ninni içerisinde katılımcılar tarafından hiç bilinmeyen ninni olmadığıdır. Bu temelde ninniler toplumun farklı kesimlerinden insanları tanıştırıcı, buluşturucu ve kültürel sürekliliği sağlayıcı bir öğeye dönüşür.
- Çalışmanın bulguları eğitim durumu değişkenine göre katılımcı annelerin ninni bilme sayılarının farklı olduğunu göstermektedir. Çalışma grubunda yer alan Temel eğitim mezunu anne velilerin toplam (f=21), Orta öğretim mezunu anne velilerin toplam (f=9), Yükseköğretim mezunu anne velilerin toplam

(f=12) ninni bilmekte oldukları belirlenmiştir. En az ninni bilen grubu Ortaöğretim mezunu annelerin oluşturduğu, en çok ninni bilen grubun ise temel eğitim mezunu katılımcı annelerden oluştuğu görülmektedir.

Öneriler

Araştırmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda gelecek çalışmalar için yapılabilecek öneriler şunlardır:

- Toplum sağlığı merkezlerinde annelere ninnilerin önemini belirten bilgilendirme yapılmalı, ninni örnekleri içeren kitapçıklar verilmelidir.
- Çocuğun bakımıyla ilgilenen kişi/kişiler geniş bir ninni dağarcına sahip olmalıdır.
- Kültürel bellek aktarımı toplumsal süreklilik açısından önem taşıdığı için Türkçe ders kitapları içerisinde ninni vb. sözlü kültür ürünlerine yer verilmelidir.
- Ninniler, ana dili ediniminde önemli bir dilsel gereçtir. Çocukların dil gelişimine katkı sağlamak için annelerin daha fazla sayıda ninni öğrenmesi sağlanmalı, kitle iletişim araçlarında ninnilerin önemi anlatılmalıdır.

Kaynaklar

- Aka, B. (2010). Ninnileri Psikanalitik Yaklaşımla Yeniden Okuma Denemesi. *Millî Folklor*, (88), 38-43.
- Alptekin, A.B. (1990). *Ninni* Md., TDEA, C.VII. İstanbul.
- Baker, F., Mackinlay, E. (2006). Sing, soothe and sleep: A lullaby education programme for first-time mothers. *British Journal of Music Education*. 23 (2). 147-160.
- Boratav, P. N. (1998). *Zaman Zaman İçinde*. Adam Yayınları: İstanbul.
- Bozkurt, N. (1992). *Sanat ve Estetik Kuramları*. Ara Yayıncılık: İstanbul.
- Cansız, S. Ç. (2010). *Ninnilerde kadın anlatıcının ses*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Çelebioğlu, A. (1982). *Türk Ninniler Hazinesi*. Kitabevi Yayınları: İstanbul.
- Çevirme, H. (2004). Şiirsel halk edebiyatı ürünlerinin çocuğun dil eğitimine katkıları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(7).
- Cihangir, Y. (2009). *Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki okul öncesi çocukların ninni, tekerleme ve masallar aracılığı ile Türkçe dil becerilerini kazanmaları üzerine bir değerlendirme*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Coşkun, N. Ç. (2013). Türk ninnilerine işlevsel yaklaşım, *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(4), 499-513.
- Demir, N. (2010). *Türk Ninnileri*. Sarkaç Yayınları: Ankara.
- Farsakoğlu, A. (2006). *Türk ninnilerinde İslami motifler*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Fersahoğlu Eroğlu, A. (2010). Habibzâde Ahmet Kemal'in Kahramanlık Temalı Ninni Şiirleri. *A.Ü.Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 44, 157-181.
- Gökalt, Ş. (2002). *Azerbaycan sözlü edebiyatında laylalar (ninniler)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Güneş, F. (2010). Ninnilerin Çocukların Dil Ve Zihinsel Gelişimine Etkisi. *Journal of World of Turks*, 2 (3), 27-38.
- İlgün, K. (2015). *Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde telaffuz becerisini geliştirmeye yönelik tekerleme ve ninnilerin kullanımı*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kabadayı, A. (2009). Ninnilerin çocuğun gelişim alanlarına katkılarının içerik açıdan incelenmesi: Konya örneği. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 6:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>.
- Kaplan, M. (1976). Kültür ve Medeniyeti Meydana Getiren Unsurlar. *Türk Kültür ve Medeniyeti*, 1, 68.
- Kolaç, E. (2009). Somut Olmayan Kültürel Mirası Koruma, Bilinç Ve Duyarlılık Oluşturmada Türkçe Eğitiminin Önemi. *Millî Folklor Dergisi (International and Quarterly Journal of Cultural Studies)*, 11(82), 19-31.

- Kurtuluş, M. (2010). Ninnilerde “Kadın Sorunu”na Bakış. *Milli Folklor*. 22(88), 44-52.
- Meb. (2005). İlköğretim Türkçe Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu. Devlet Kitapları Müdürlüğü Basımevi: Ankara.
- Özdek, A. (2012). Müzikal-kültürel belleğin bir yansıması olarak ilköğretim müzik ders kitaplarında halk ezgileri (Azerbaycan-Türkiye karşılaştırması). 1. *Uluslararası Müzik Araştırmaları Sempozyumu “Müzik ve Kültürel Doku”* (16-19 Ekim), KTÜ Devlet Konservatuvarı, Trabzon.
- Özdemir, E. (1977). Değıniler- Düzeltiler: Anadili Duyarlığı, *Türk Dili Dergisi*, 35 (307), 339-342.
- Şahin, V. (2013). Kültürel Bellek Mekânı Olarak Türküler. Kültürümüzde Türkü Sempozyumu Bildirileri, Sivas - 22-25 Ekim 2011.
- Ünlü, İ. (2012). İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Kültür Algılarının İncelenmesi. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*. 13 (1), 77-92.
- Şirin, M. R. (1990). *Ninni Bebeğim Ninni -Ninni Şiirleri Antolojisi*. Başbakanlık Aile Araş. Kurumu Başk. Yayınları: Ankara.
- Türkmen, A. S., Arslan, G. (2016). Konya ili Selçuklu ilçesinde 0-3 yaş grubu çocuğa sahip annelerin ninni söylemeye ilişkin görüş ve uygulamalarının belirlenmesi. *İzmir Dr. Behçet Uz Çocuk Hast. Dergisi*. 6(2), 113-118.
- Uğurlu, E. (2014). Kültürel Bellek Aktarıcısı Olarak Ninni. *Milli Folklor*, (102), 43-52.
- Ungan, S. (2009). *İşlevsel Yönleriyle Ninniler*. Pegem Akademi Yayınları: Ankara.
- Yalçın, A., Aytaş, G. (2005). *Çocuk Edebiyatı* (3. Baskı). Akçağ Yayınları: Ankara.
- Yavuz, A.D. (2010). Dilbilimsel Bir Yaklaşım Denemesi: Tekirdağ Yöresinden Bir Ninni. *Milli Folklor Dergisi (International and Quarterly Journal of Cultural Studies)*, 22(88), 53-56.
- Yılmaz, O. (2016). Kurgusal Nitelikli Çocuk Kitaplarında Ayı Karakteri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 5(2), 801-817.
- Yüksel, A. (2007). *Türkmenistan Türklerinin sözlü edebiyatında hüvdiler(ninniler)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Geertz, C. (1957). “The Concept of Culture” içinde 26 Mart 2016 tarihinde <<http://classes.uleth.ca/200502/anth1000y/PDF%20slides/concept%20of%20culture.pdf>>Erişim tarihi (26 Mart 2016).

Extended Summary

Purpose

One of the main objectives of education is transmitting culture among generations. From this aspect, education acts as a bridge. Moral and material cultural elements that the society produce are transmitted to new generations by means of education. It is a must that societies' protection of their self-worth and transferring their properties to the future to protect their roots. Societies that their relationship weakens with their roof moving away from basic value framework come face to face the problem of losing their identities. When they forget their own roots, and entering the world external values they become the consumers that lost in the spirit of the visual culture. It is one of the most important goals of the education to raise generations keeping the tradition's radical information alive. It belongs to lullabies to keep oral culture alive. The main purpose of this survey is try to determine lullabies' roles for children's education and mothers' world which are important for oral culture.

Method

This research based on a qualitative research paradigm is of a general screening model. Our research tries to reveal the diligence of today's mothers on lullabies which are one of the national cultural elements as in the example of Tokat province. Thus, this research holds a descriptive qualification. It is remarkable that the participants know/recognize each lullaby though in finite numbers. The referred finding can be interpreted as a positive indicator in terms of "social sustainability".

Results

It is determined that the majority of participants in the study group have known 16-30 lullabies. The participant mothers know the lullabies which gained recognition in the visual and auditory media more than the other lullabies. It is clearly seen that the number of lullabies which are recognized by the participant mothers having a primary education is much more than one of participant mothers having secondary or higher education. It is concluded that the young participant mothers group know more lullabies as compared to the middle-aged participant mothers.

Discussion

It is not possible to say that the success caught in the qualification laid down in the mediation of lullabies as a cornerstone provision in the traditions is not equal in the transmission to modern-day people which have an intensive interaction with the visual culture. Strong emphasis and references on some lullabies in mass media and their wide currency gains enable them to be recognized in greater numbers. The lullabies turn into an element which introduces and brings together the people from different segments of society and provides the cultural sustainability.

Results

Because language development is developed by imitating elders, language development in the individual depends on the hearing and perception of the voices. Because language is perceived as a means of expression and adaptation to the environment, the first species to stand out among traditional cultural products is lullabies.

With this research, it is concluded that each mother in the participant group is related to the lullabies, but that the relationship is at different levels. It is not possible to say that the success of the recording, which is traditionally found in the nobles of a corner stone, is captured at the same time in the transmission of today's man, which is an intense interaction with visual culture.

Participant mothers are more aware of the acquaintances in the audiovisual media than others. It has been observed that there are no lullabies in the survey which are unknown by the participants. It has been seen that the group of mothers which know the least lullaby consist of secondary school graduates whereas the group knowing the most lullaby consists of basic level education graduates.